

[Justitsministeren]

partshøring dog kun, hvis oplysningerne er ugunstige for parten, og hvis der er rimelig grund til at regne med, at parten vil være i stand til at korrigere eller supplere oplysningerne eller afsvække oplysningernes betydning for sagens afgørelse.

For at borgerne i alle tilfælde kan blive bekendt med, hvordan de skal forholde sig, hvis de ønsker at klage over en forvaltningsafgørelse, foreslås der regler om klagevejledning. Efter disse regler skal myndigheden i forbindelse med afgørelsen give parten vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysninger om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om eventuel klagefrist. Kan afgørelsen kun indbringes for domstolene under iagttagelse af en tidsfrist, skal der gives oplysning herom.

Den offentlige forvaltning har i dag i henhold til lovgivningen mulighed for på mange områder at træffe afgørelser, der griber afgørende ind i den enkelte borgers tilværelse. Det bør derfor som minimum sikres, at borgeren får ret til at få en forklaring på, hvorfor en afgørelse har fået et bestemt indhold.

Det foreslås derfor, at en forvaltningsmyndighed som udgangspunkt får pligt til på begæring at begrunde en truffet afgørelse. Efter bestemmelsen kan parten som hovedregel kræve en skriftlig begrundelse for en afgørelse, der ikke fuldt ud giver ham medhold. Med henblik på at nedbringe navnlig de praktiske vanskeligheder, der kan være for en kommunalbestyrelse og et kommunalt udvalg med hensyn til at udforme en begrundelse, foreslås det, at kravene til begrundelsens indhold afsvækkes noget, når en afgørelse er truffet af et af disse organer.

Ud over de grundlæggende rettigheder, der foreslås direkte lovfæstet, gælder der for den offentlige forvaltning en række regler og principper for god forvaltningsskik, der regulerer forvaltningsmyndighedens virksomhed og samspillet mellem den enkelte borger og forvaltningen.

Det er f.eks. regler om, hvordan en sag skal forberedes, men også mere ubestemte regler om, at forvaltningen skal yde borgeren vejledning efter behov og i øvrigt optræde hensynsfuldt.

Principper af denne karakter kan kun vanskeligt fastsættes i egentlige, generelle lovregler og findes derfor bedste egnede til at beskrives i en vejledning, som den enkelte for-

valtningsmyndighed kan lægge til grund ved den interne tilrettelæggelse af arbejdet med de enkelte sagstyper. Det er derfor justitsministeriets hensigt at udarbejde en generel vejledning, der foruden en uddybning af reglerne i forvaltningsloven også skal angive de øvrige mere almindelige regler og principper, som den offentlige forvaltning – navnlig på baggrund af et stort antal udtalelser fra folketingets ombudsmand om, hvad der må antages at være god forvaltningsskik – bør anvende i forbindelse med administrativ sagsbehandling.

Forslaget til en ny *offentlighedslov* er i det væsentlige en videreførelse af de principper for den almindelige ret til aktindsigt, som følger af den gældende offentlighedslov. Ved den nye lov sker der en udvidelse og justering af den almindelige ret til aktindsigt på baggrund af de erfaringer, som er gjort ved administrationen af den gældende offentlighedslov.

Forslaget bygger i det væsentlige på de anbefalinger, der er indeholdt i offentlighedsudvalgets betænkning nr. 857 fra 1978. Vi må så her i folketinget nærmere overveje, i hvilket omfang der er behov for ændringer af den gældende lov, der jo i det væsentlige synes at have fungeret tilfredsstillende.

Efter lovforslaget udvides offentlighedslovens anvendelsesområde fra alene at omfatte »sager« til at omfatte al virksomhed, der udøves af den offentlige forvaltning. Herved medtages som udgangspunkt faktisk forvaltningsvirksomhed såsom klientbehandling, registervirksomhed og undervisning under lovens regler om aktindsigt.

For at forbedre navnlig pressens adgang til løbende at holde sig informeret om, hvilke sager der behandles i den offentlige forvaltning, foreslår offentlighedsudvalget, at der som noget nyt gennemføres en ordning, hvorefter der – i begyndelsen på forsøgsbasis – hos visse myndigheder skal udfærdiges daglige postlister over de dokumenter, der den pågældende dag er indgået til myndigheden. Folketinget må på den baggrund drøfte, om der er et reelt behov for en sådan ordning.

Som en yderligere udvidelse foreslås, at personer, der er omtalt i et dokument uden dog at have den interesse i sagen, der er nødvendig for at have partsstatus, kan få aktind-